

**informatieboekje
groep 4
schooljaar 2023-2024**

**Rubenshof 8 / 4907 MX OOSTERHOUT / 0162-452361
Nevenvestiging: Kruidenlaan 32 / 4907 AH / 0162-727126
rubenshof@obsrubenshof.nl / www.obsrubenshof.nl**

Beste ouders/verzorgers,

Dit is het leerstofoverzichtsboekje van groep 4. Wij hopen dat, na het lezen van dit boekje, een heleboel dingen voor u duidelijk zijn geworden. Het is de bedoeling dat u uw kind beter begrijpt, als het met verhalen thuiskomt.

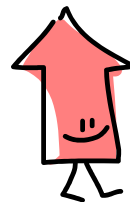
Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben over bepaalde zaken, dan kunt u altijd bij ons terecht.

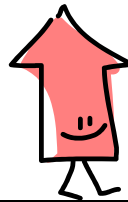
U bent natuurlijk ook van harte welkom zonder specifieke vragen. Ook kunt u altijd even komen kijken naar de werkjes van uw kind.

De interne begeleider voor groep 4 is Shanti Tak.

Met vriendelijke groeten,

Fleur van Gestel
Yolande Mol-Wilthagen
Barbara Derks

Wij werken met de nieuwste versie van de taalmethode Taal Actief; Taal Actief 5. Jezelf presenteren, je uiten, naar anderen luisteren en op hen reageren; wie goed kan communiceren staat met zelfvertrouwen in de wereld. Door taal laat je zien wie je bent en maak je contact met anderen. Verbindingen kunnen aangaan met anderen vergroot je kansen op geluk en welbevinden. In de Taal Actief 5 staat goed leren communiceren dan ook centraal.

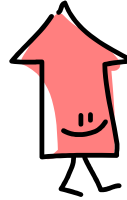
De uitgangspunten van Taal Actief 5 zijn:

- Om kinderen goed te leren communiceren heeft Taal actief acht communicatiedoelen in acht thema's uitgewerkt: elkaar leren kennen, je uitdrukken, een mening vormen, overtuigen, samen beslissen, informeren, uitleggen en verhalen bedenken. Kinderen herkennen de doelen voor hun eigen communicatie en realiseren zich dat taal hen helpt om hier beter in te worden. In elk thema maken zij een schrijfproduct en een spreek- en luisterproduct dat bij dat doel past en dat aansluit bij hun eigen taalgebruik en interesse. Alles wat ze hebben geleerd in de lessen ervoor, passen ze in hun producten toe: de nieuwe woorden, een gevarieerde zinsbouw en een correcte spelling.
- De duidelijke structuur van Taal actief biedt houvast voor leerkrachten en kinderen. De methode heeft heldere lesdoelen en de lessen, die per domein identiek zijn opgebouwd, zorgen voor rust, duidelijkheid en efficiëntie. Zo bereiken de kinderen een hoog niveau van taalbeheersing. Voor de leerlingen wordt bij elke les het lesdoel duidelijk gemaakt: "dit ga je leren" en "dit moet je kunnen na de les". Ook wordt na elke les gereflecteerd.
- Taal actief stimuleert kinderen om actief met taal en spelling aan de slag te gaan. De kinderen groeien door continu te reflecteren op hun eigen taalontwikkeling.

Taal Actief is opgebouwd uit acht thema's van elk vier weken. De volgende vier leerstofdomeneinen komen in elk thema voor:

1. Woordenschat: leer- en onthoudstrategieën
2. Taal verkennen
3. Schrijven (opstel, brieven, enz.)
4. Spreken en luisteren

Elk thema wordt afgesloten met een toets.

Spelling

Naast de taalmethode gebruiken we de methode Taal Actief 5 Spelling. Deze methode sluit aan bij de thema's van de taalmethode. Goed kunnen spellen is essentieel om duidelijk te communiceren. Taal Actief hanteert daarom een nieuwe, krachtige spellingdidactiek die is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- directe instructie
- elke dag een geschreven dictee
- analyse van het hele woord op basis van de klank
- continue herhaling

Bij het aanleren van een nieuwe spellingcategorie doorlopen we drie stappen:

1. voordoen
2. samen doen
3. zelf doen

In groep 4 komen al veel verschillende spellingscategorieën aan bod. De categorieën zijn gekoppeld aan een analogiewoord namelijk een dier met een vast pictogram. Alle categorieën hebben een regel. Bijvoorbeeld:

Woorden met een lange klank aan het einde van een klankgroep: net als *krekel*.

Woorden met een korte klank aan het einde van een klankgroep: net als *kikker*.

Groep 4 is een heel belangrijk jaar wat betreft het technisch lezen.

De methode Station-Zuid is een methode **voortgezet technisch lezen** voor groep 4 t/m 8. Naast technisch en vloeiend lezen, komt ook leesbevordering expliciet aan bod, onder meer door een spannend vervolghoofdstuk over de Brandweerclub, een groep kinderen die avonturen beleeft in een oude brandweerkazerne.

Uitgangspunt is dat in groep 4 elke dag voortgezet technisch lezen wordt aangeboden. Drie soorten lessen wisselen elkaar af:

1. Basisinstructieles (30 minuten)
2. Herhalingsinstructieles (30 minuten)
3. Leesbevorderingsles (45 minuten)

Het jaarprogramma bestaat uit vier blokken. Elk blok is thematisch opgebouwd en omvat zeven lesweken, een toetsweek en een week uitloop. De methode biedt instructie en verwerking op drie niveaus.

De groep start altijd samen en daarna werkt ieder kind op zijn eigen niveau verder met extra begeleiding en instructie voor de zwakke lezers en meer uitdaging voor de sterke lezers.

Het materiaal voor de leerlingen bestaat uit leesboeken, werkboeken, roetsboeken en oefensoftware. De roetsboeken bevatten connectrijtjes, wisselzinnen en teksten die aansluiten bij de instructielessen en waarmee extra geoefend kan worden. De werkboekjes worden vooral ingezet als leesoefening. Het lezen van woorden is erg belangrijk. De opdrachten zijn dan ook niet altijd af en we kijken het niet na. Als de kinderen een boekje uit hebben, krijgen ze het mee naar huis. Thuis kunnen ze laten zien welke "leesoefeningen" ze hebben geoefend en het nog eens herhalen.

De website, "debrandweerclub.nl" is bedoeld om de kinderen thuis verder te laten lezen. De code om in te loggen krijgen ze bij elk thema van de leerkracht.

We vinden leesplezier erg belangrijk. Daarom lezen we zelf voor in de klas en zouden we het erg fijn vinden als u dat thuis ook blijft doen. Het is

belangrijk dat de kinderen veel leeskilometers maken. Wij kunnen dit niet alleen. Wilt u uw kind elke dag laten lezen in een boek op zijn/haar niveau? De kinderen blijven gemotiveerd als ze mogen lezen in een boek dat ze zelf leuk vinden. De bieb is voor kinderen gratis!

De digibordsoftware volgt de handleiding en bevat uitleg, afbeeldingen en interactieve extra's zoals woordrijen, woordflitsen, filmpjes, luisterverhalen en tekstfragmenten.

Begrijpend lezen

Door te lezen ontmoet je de wereld. We lezen teksten om informatie te verwerven, te leren, te ontspannen en te genieten van verhalen en boeken. Lezen en begrijpen wat je leest zijn onmisbare vaardigheden om mee te kunnen doen in de maatschappij. Actief en verdiepend lezen in verschillende tekstsoorten heeft de aandacht in ons onderwijsaanbod. Hierbij sluiten we aan bij actuele thema's die centraal staan.

Hiervoor hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. een tekstgerichte aanpak
2. rijke teksten als basis
3. tekstbegrip door herhaald en verdiepend lezen
4. samen actief aan de slag met teksten.

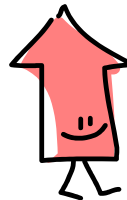
Uitgangspunt is het bieden van onderwijs dat bij de kinderen de leeshonger aanwakkert, de nieuwsgierigheid prikkelt en laat ervaren dat begrijpend lezen boeiend kan zijn. Tijdens de lessen staat altijd centraal:

- De les start met een trigger om de kinderen nieuwsgierig te maken naar de tekst.
- Er staat altijd een tekstgerichte vraag centraal, die ook zichtbaar blijft voor de leerlingen.
- Voorkennis activeren over het onderwerp gebeurt altijd met een actieve werkvorm.
- De leerkracht 'modelt' middels hardop denkend voordoen en gaat daarna over naar begeleid inoefenen.

- We maken actief aantekeningen in de tekst: We willen dat kinderen in de tekst op zoek gaan naar bewijs voor de antwoorden op vragen. Als leerkracht doen wij dit hardop denkend en schrijvend voor. We hebben schoolafspraken over het maken van aantekeningen in de tekst ('Actief lezen met de pen'), die vanaf groep 1 t/m 8 worden opgebouwd en gehanteerd.

Wij werken voor begrijpend lezen met de methode Nieuwsbegrip.

In groep 4 ligt vooral in het begin van het schooljaar de nadruk nog op het technisch lezen. We lezen al wel regelmatig een tekst voor die de kinderen ook op het digibord zien en stellen er vragen over. Dit wordt steeds verder uitgebreid.

Rekenen

We werken met de vernieuwde versie van de methode Pluspunt. Pluspunt is opgebouwd uit twaalf blokken rondom een bepaald thema. Elk blok duurt drie weken en bestaat uit vijftien lessen.

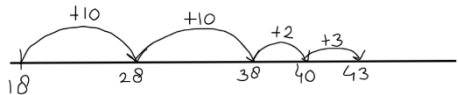
Les	Inhoud
1 t/m 11	<ul style="list-style-type: none"> • instructie en oefenen van nieuwe doelen • instructie en oefenen van toetsdoelen onderhouden en automatiseren van rekenvaardigheden
12	<ul style="list-style-type: none"> • toets
13 t/m 15	<ul style="list-style-type: none"> • diagnosticeren • remediëring, herhaling, verrijking

Les 1, 3, 6, 8, 11 en 13 zijn leerkrachtgebonden lessen, waarin de nieuwe doelen uitgelegd worden op fundamenteel niveau (de minimumdoelen) en op streefniveau (de basisdoelen).

De overige lessen zijn zelfstandig werklessen, gedifferentieerd op drie niveaus, één ster, twee sterren en drie sterren. Les 12 is de toetsles, waarna er herhaald en verrijkt wordt. Iedere les eindigt met conditietraining. Hierin wordt automatiseren getraind.

De leerstof in Pluspunt is ingedeeld in zes domeinen:

1	getallen en getalrelaties
2	bewerkingen <ul style="list-style-type: none"> • hoofdrekenen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen • cijferen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen
3	meten, tijd, geld
4	meetkunde
5	breuken, procenten, verhoudingen en kommagetallen
6	tabellen en grafieken

Wat komt er aan de orde in groep 4?

- Herhaling van splitsen
- Getalbegrip (doortellen, teruggtellen, sprongen maken op de getallenlijn)
- Optellen en aftrekken onder de 100 (handig rekenen)
- Vermenigvuldigen (de tafels van 1 t/m 10)
- Meten (lengten, oppervlak, geld, inhoud, gewicht en tijd)
- Meetkundige oriëntatie (plattegrond, spiegelen)
- Automatiseren
- Verhoudingstabel
- Klokkijken en tijdsduur bepalen.
- Computer rekensoftware

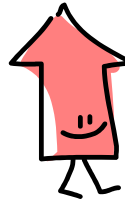
Het onder elkaar uitrekenen komt in groep 4 nog niet aanbod. De plus- en de minssommen tot 100 rekenen we uit via het tiental.

Voorbeeld: $18 + 25 =$

- eerst de tientallen
- dan splitsen we de eenheden, zodat we naar het dichtstbijzijnde tiental kunnen springen
- dan de rest van de eenheden.

Bij deze methode leren de kinderen *betekenisvol rekenen*. Ze weten bij een kale som een verhaal te bedenken en te tekenen en ze kunnen vertellen wat de waarde is van het getal en waar je dat in de tekening ziet. Belangrijk is dat kinderen zonder te tellen een som uitrekenen.

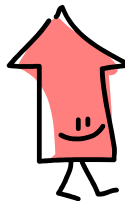
Voor het automatiseren maken we o.a. gebruik van het digitale programma "rekenprint". De kinderen werken hier op school 2 keer per week ongeveer 10 minuten mee. Thuis kunnen ze dit computerprogramma ook gebruiken om te oefenen.

Schrijven

De methode Pennenstreken versie 2 wordt gebruikt. In groep 4 worden de hoofdletters van het verbonden schrift aangeleerd. Het schrijfproces verloopt via ontwikkeling tot beheersing van de fijne motoriek. We hopen door middel van dit proces te komen tot een vlot geschreven, duidelijk leesbaar en persoonlijk handschrift. We letten tijdens het schrijven op een ontspannen schrijfhouding en de juiste pengreep. Wilt u er ook thuis op letten dat uw kind de juiste schrijfwijze en pengreep gebruikt (zie onze schoolgids op de website)? Omdat de kinderen moeite blijven houden met het correct schrijven van de cijfers, oefenen wij dat in groep 4 extra.

Na de herfstvakantie introduceren we geleidelijk verschillende soorten pennen. Het streven is dat de kinderen na de kerstvakantie tot een voorkeurspen komen. Deze pen gaat mee naar groep 5.

Wereldoriëntatie

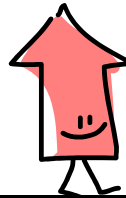
We gebruiken de methode Faqta. Faqta is een digitaal leerplatform waar de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur/techniek in verschillende thema's aangeboden worden. Door middel van filmpjes en vragen doorlopen de kinderen de lessen (tegels) op hun chromebook en in hun werkboekje. De

kinderen werken zelf samen aan uitdagende opdrachten waarbij de leerkracht zorgt voor structuur en ondersteuning. Deze werkwijze sluit goed aan bij de 21^e eeuwse vaardigheden die wij de kinderen willen leren. Wij integreren ons thema van Faqta in het hoekenwerk en zorgen dat we van dit thema biebboeken in de klas hebben.

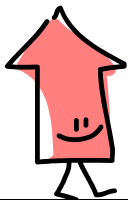
Verkeer

Wij werken dit jaar met de digitale verkeersmethode van VVN. Deze methode heeft de mogelijkheid om realistische voorbeelden uit de eigen omgeving te laten zien. De methode bestaat uit verkeerslessen en praktijklessen. Met deze methode worden de leerlingen goed voorbereid op veilig en zelfstandig deelnemen aan het verkeer. In groep 4 maken we gebruik van werkboekjes.

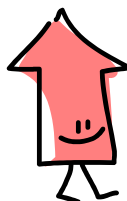
Hoekenwerk

Eén keer per week werken alle kinderen met diverse materialen in hoeken. Zo zijn de kinderen op een andere manier bezig met de leerstof. We werken onder andere met: constructiemateriaal, taalspelletjes, rekenspelletjes, techniekkisten, poppenkast, computers knutselopdrachten, gezelschapsspelletjes, themahoek, leeshoek. De hoeken wisselen diverse malen per jaar, afhankelijk van de thema's waar we mee bezig zijn. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de thema's van Faqta. Sociale vaardigheden zijn hierbij ook belangrijk.

Handvaardigheid en tekenen

Iedere week hebben we lessen handvaardigheid en/of tekenen. De leerlingen leren hierin verschillende technieken en diverse beeldelementen komen aan de orde, zoals vorm, constructie, beweging, kleur, compositie en ruimte. Er is ook ruimte voor themalessen en vrije knutselopdrachten. Ook binnen de lessen van Faqta zijn we regelmatig met creatieve opdrachten bezig.

Dagopening

Twee keer per jaar houden de kinderen een dagopening. De eerste ronde doen de kinderen een boekbespreking. De tweede ronde is een spreekbeurt.

Een boekbespreking

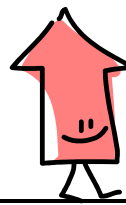
De kinderen vertellen eerst de titel van het boek en de schrijver/illustrator en een stukje over wat gebeurt in het verhaal. De kinderen krijgen hiervoor een format mee naar huis. Daarna lezen ze een stukje voor uit het boek.

Een “vertel” dagopening

De kinderen kiezen een onderwerp waarover zij willen vertellen. Daarvoor verwerven zij op verschillende manier informatie, bijvoorbeeld in de bibliotheek, internet of via familie. Ook hier krijgen de kinderen een format voor.

Uiteraard mag u uw kind helpen met de voorbereidingen van de dagopening. Het is niet de bedoeling dat er een hele tekst wordt uitgeschreven die de kinderen oplezen, maar dat zij het zo spontaan mogelijk vertellen (aan de hand van steekwoorden, tekeningen, foto's of powerpoint).

Natuurlijk mag u bij de dagopening van uw kind aanwezig zijn, maar overleg dit wel even met uw kind, want niet alle kinderen vinden dit prettig.

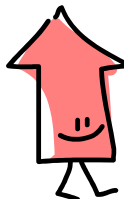
De kanjeraanpak

De kanjeraanpak richt zich op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Door verhalen en oefeningen krijgen kinderen inzicht in hun eigen gedrag en dat van de ander. Ze leren om te gaan met hun gevoelens, voor zichzelf op te komen, te luisteren naar anderen en conflicten op een goede manier op te lossen. Iedere week staat de kanjeraanpak een half uur op het rooster. De ene week wordt een verhaal aan de hand van een prentenboek verteld, en de andere week worden er samenwerkings- en vertrouwensspelletjes gespeeld. Daarnaast vormt de kanjeraanpak een onderdeel van de dagelijkse begeleiding van de kinderen. De pijlers van de aanpak zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We hebben plezier met elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

In groep 4 maken we gebruik van het knieboek 'Max en de klas'. Dit is een vervolgverhaal dat we één keer in de twee weken aanbieden. De andere week zijn we bezig met de verwerking van dit verhaal. In groep 4 zitten veel lessen die een talig karakter hebben. We gebruiken hierbij de zogenaamde binnen-buitenkring om kinderen met elkaar te laten en te leren praten.

Dit jaar zal er ook weer een ouder-kanjerles plaatsvinden, waarbij ouders uitgenodigd worden.

Executieve functies

Vorige jaar zijn wij begonnen met de methode LEF (Leerlijn Executieve Functies). Hierin wordt uitgegaan van zes hoofdvaardigheden: flexibiliteit, concentratie, impulsbeheersing, motivatie, zelfbeeld en planning & organisatie. Deze functies dragen bij om leerlingen te leren efficiënt, sociaal

en doelgericht te leren handelen. We werken met een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8. We werken per periode aan verschillende doelen waarin de executieve functies herhaaldelijk aan bod komen.

In de doelenkaart van groep 4 komt bijvoorbeeld aan bod:

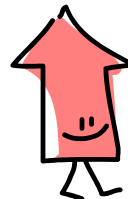
- Ik weet altijd waar mijn spullen liggen.
- Ik kan zelfstandig starten met werken.
- Ik kan goed onthouden.
- Mijn werk ziet er netjes uit.
- Ik kan rustig reageren, ook als ik boos ben.
- Ik wacht op mijn beurt als ik een vraag heb.
- Ik maak ook taken die ik minder leuk vind.
- Ik weet wat ik al goed kan.
- Ik kan op tijd om hulp vragen.
- Ik kan mijn eigen werk goed nakijken.
- Ik vind het niet erg als iets even anders gaat.
- Ik kan goed rekening houden met anderen.

Ondersteuning groepen 4

De beide groepen 4 werken nauw samen. Bij de instructie van de vakgebieden lezen, rekenen en spelling, worden de groepen 4 ondersteund door Barbara op dinsdag en Yolande op donderdag. We bieden extra ondersteuning en instructie aan de kinderen die daar behoefte aan hebben.

Tot slot:

We hebben er zin in en gaan er een heel gezellig jaar van maken!

september 2023